

Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman hyväksyminen

TekVal 15.08.2024 § 59
128/00.04.01/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Harri Kukkula, p. 044 747 5890

Nakkilan kunta on teettänyt yhdessä Euran, Eurajoen, Harjavallan, Kokemäen Vesihuolto Oy:n, Laitilan, Porin Veden, Rauman Veden ja Ulvilan kanssa Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman. Hanketyöryhmään kuuluivat lisäksi Kuninkaanmännyn Vesi Oy, Säskylän kunta ja STEP Oy. Esisuunnitelmavaiheen vetovastuu annettiin Harjavallan kaupungille. Suunnitelma valmistui maaliskuun 2024 lopussa, ja sen on laatinut Sweco Finland Oy.

Harjavallan kaupungin pohjavedenottamot ovat toimineet Järilänvuoren pohjavesialueella pitkään, ja vedenlaatu on ollut hyvä. Viime aikoina vedenottoaivoissa on kuitenkin havaittu rauta- ja mangaanipitoisuuksien nousua. Samaan aikaan pohjaveden pinnankorkeudet ovat laskeneet jopa useita metrejä, jos verrataan tilannetta vuosikymmeniä taaksepäin. Nakkilan vesilaitokselle johdetaan tältä alueelta Nakkilan kunnan ja Harjavallan kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti talousvettä noin 80 % kokonaistarpeesta. Nakkilan kunnalla on voimassa oleva 3000 m³/d vedenottolupa Santamaan vedenottamolle Järilänvuorella. Tämän vuoksi myös Nakkilan kunnan osalta on tärkeää, että se osallistuu ja on mukana, kun vedenhankinnan turvaamista alueella suunnitellaan.

Vedenhankintaa koskevissa selvityksissä, joista viimeisin on Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämisen yleissuunnitelma (Sweco, 2021), on pyritty löytämään ratkaisuja, joilla turvataan Satakunnassa laajahkon alueen vedenhankinta pitkälle tulevaisuuteen. Pitkän tähtäimen suunnitelmaratkaisu alueella perustuu tekopohjaveteen, jonka ensisijaisena sijoituspaikkana on Järilänvuoren pohjavesialue Kokemäellä ja Harjavallassa. Järilänvuoren alueella on tehty vuosina 1997-2003 tutkimuksia, joiden perusteella alue soveltuu hyvin tekopohjaveden muodostamiseen.

Tekopohjavesilaitoksen raakavetenä olisi suunnitelman mukaan Kokemäenjoen vesi, jota esikäsitellään ennen harjuun johtamista. Esikäsitelyn jälkeen vesi imeytetään maaperään, jossa se virtaa kohti vedenottoaivoja puhdistuen samalla talousvesikäyttöön soveltuvaksi vedeksi. Ennen verkostoon johtamista tekopohjavesi käsitellään siten, että varmistutaan sen täyttävän kaikki talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen mitoitusvirtaamana on esisuunnitelmassa käytetty arvoa 20 000 m³/d. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan Järilänvuoren pohjavesialueella arvioidaan muodostuvan luontaista pohjavettä 10 000 m³/d.

Tekopohjaveden muodostamiseen liittyy eritasoisia lupa-asioita: Muun muassa ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), maanomistajasopimukset ja vesilain mukainen lupa (vesitalouslupa). Näiden pohjaksi on laadittava kattavat tekopohjavesitutkimukset. Esisuunnitelmassa on esitetty karkea hankeaikataulu, jonka mukaan tekopohjaveden muodostaminen ja verkostoon johtaminen päästään aloittamaan noin 15 vuoden kuluttua tutkimusten aloittamisesta.

Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen investointikustannusarvio on esitetty esisuunnitelman tarkkuustasolla, ja se on noin 57 miljoonaa euroa.

Harjavallan tekninen lautakunta on pyytänyt lausunnot esisuunnitelmasta hankkeen muilta osapuolilta. Lausunnot tulee antaa 30.9.2024 mennessä. Osapuolia pyydetään ottamaan kantaa erityisesti siihen, aikooko kunta tai vesihuoltolaitos jatkaa hankkeen osapuolena tekopohjavesilaitoksen toteuttamiseen tähtäävien selvitysten seuraavaan tutkimus- ja suunnitteluvaiheeseen. Seuraavan vaiheen keskeinen sisältö on kattavien tekopohjavesitutkimusten tekeminen ja vaikutusten arviointi.

Esisuunnitelmaa esitellään tarpeen mukaan kokouksessa.

Esityslistan liitteenä on Tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelma.

Esittelijä	Tekninen johtaja Kukkula Harri
Päätösehdotus	Tekninen valiokunta päättää hyväksyä Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksesta laaditun esisuunnitelman. Samalla valiokunta päättää osallistua hankkeen jatkosuunnitteluun mikäli siihen pääsääntöisesti osallistuvat myös esisuunnitteluvaiheessa mukana olleet muut hankkeen osapuolet.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Harjavallan tekninen lautakunta ja hankkeen muut osapuolet, Nakkilan vesilaitos, Nakkilan kunnanhallitus